

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 44 § i inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att inkomstskattelagens ändras. Enligt propositionen ska det i bestämmelsen om beräkning av inkomst av renskötsel göras en författningsteknisk precisering så att det föreskrivs att de årliga intäktsgrunderna för renskötseln fastställs genom förordning av statsrådet. Det är fråga om en ändring som förtydligar rättsläget. Dessutom föreslås det att den finska språkdräkten i bestämmelsen om tidsfristerna preciseras.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft senast den 9 december 2021, innan statsrådets förordning om fastställande av intäktsgrunderna för renskötseln för 2021 sätts i kraft. Enligt den gällande finskspråkiga lagen ska intäktsgrunderna för skatteåret 2021 fastställas genom förordning av statsrådet före den 10 december 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
3 Målsättning	4
4 Förslagen och deras konsekvenser	4
4.1 De viktigaste förslagen	4
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	4
5 Remissvar	5
6 Ikraftträdande	5
7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	5
LAGFÖRSLAG	7
Lag om ändring av 44 § i inkomstskattelagen	7
BILAGA	8
PARALLELLTEXT	8
Lag om ändring av 44 § i inkomstskattelagen	8

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

I samband med det årliga fastställandet av intäktsgrunderna för renskötseln har det framgått att ordalydelsen i den gällande inkomstskattelagens (1535/1992) 44 § 4 mom., där det föreskrivs om fastställande av intäktsgrunderna, inte är tillräckligt exakt för att den i sin nuvarande form ska uppfylla de krav på bemyndigande att utfärda förordning som ställs i Finlands grundlag (731/1999), nedan *grundlagen*. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den uppfyller de författningstekniska kraven på bemyndigande att utfärda förordning.

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 44 § i inkomstskattelagen har publicerats på statsrådets webbplats den 20 september 2021. Utkastet var på remiss från den 20 september till den 1 oktober 2021. Begäran om utlåtande om utkastet sändes till skoltarnas förtroendeman, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, Renbeteslagsföreningen, sametinget och Skatteförvaltningen. Utlåtande om utkastet lämnades av Renbeteslagsföreningen, sametinget och Skatteförvaltningen. Jord- och skogsbruksministeriet och justitieministeriet meddelade att de inte hade någonting att kommentera i frågan.

I samband med beredningen av propositionen kontaktades dessutom sametinget och Renbeteslagsföreningen i syfte att utreda behovet att ordna i 9 § i sametingslagen (974/1995) och 53 § i renskötsellagen (848/1990) avsedda förhandlingar. På basis av ärendets författningstekniska natur och dess ringa betydelse för bedrivande av renskötsel i praktiken konstaterades det att det inte är behövligt att i frågan ordna officiella förhandlingar enligt sametingslagen eller renskötsellagen.

Vid den fortsatta beredningen efter remissbehandlingen har det till propositionen fogats ett förslag till ändring av hur de finskspråkiga tidsfristerna i 44 § 4 mom. uttrycks. Förslaget har liten betydelse för den praktiska verksamheten, men eftersom förslaget i någon mån kan påverka Renbeteslagsföreningens verksamhet, har det förslag som fogats till propositionen under den fortsatta beredningen särskilt diskuterats med Renbeteslagsföreningen.

Bakgrundsmaterialet till regeringens proposition finns tillgängligt på adressen [valtioneuvosto.fi/sv/projekt under beteckningen VM117:00/2021](https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt%20under%20beteckningen%20VM117:00/2021).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

I 44 § i inkomstskattelagen finns bestämmelser om inkomst av renskötsel och om beräkning av inkomsten. Enligt 2 mom. anses som inkomst av renskötsel den nettoavkastning som renskötseln uppskattas ha lämnat i renbeteslaget under det föregående renskötselåret, och avkastningen ska uppskattas enligt de för beskattningen för respektive år fastställda intäktsgrunderna. I 4 mom. föreskrivs det om fastställande av intäktsgrunderna. Enligt momentet fastställer statsrådet efter att ha hört Skatteförvaltningen de intäktsgrunder som avses i 2 mom. varje år senast den 10 december. I momentet föreskrivs det dessutom att Renbeteslagsföreningen senast den 31 oktober för statsrådet ska lägga fram ett förslag till intäktsgrunder för renskötseln.

I sin nuvarande form föreskrivs det i 4 mom. endast att statsrådet varje år fastställer intäktsgrunderna för renskötseln. Hänvisningen till fastställandet är något vag och uppfyller inte de krav på bemyndigande att utfärda förordning som ställs i grundlagen.

I den gällande svenskspråkiga lagen uttrycks tidsfristen för när statsrådet ska fastställa intäktsgrunderna och Renbeteslagsföreningen lägga fram sitt förslag med ordet *senast*. I den finskspråkiga lagen har ordet *ennen (före)* använts. De finsk- och svenskspråkiga lagarnas ordalydelse motsvarar inte varandra.

3 Målsättning

Syftet är att precisera bestämmelsen om bemyndigandet om fastställande av intäktsgrunderna för renskötseln i 44 § 4 mom. i inkomstskattelagen så att bestämmelsen uppfyller de författningstekniska kraven enligt grundlagen. Syftet är också att förenhetliga de finsk- och svenskspråkiga bestämmelserna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

44 §. Inkomst av renskötsel och dess beräkning. Det föreslås att 4 mom. ändras så att det av ordalydelsen tydligt framgår att intäktsgrunderna fastställs genom förordning av statsrådet för att kravet i grundlagen på att ett bemyndigande att utfärda förordning ska vara exakt och noggrant avgränsat ska uppfyllas. Samtidigt föreslås det att ordalydelsen i momentet ska preciseras genom att det nämns att Renbeteslagsföreningen *varje år* ska lägga fram ett förslag till intäktsgrunder, och menings-följden ändras så att informationen om statsrådets skyldighet att höra Skatteförvaltningen innan en förordning utfärdas bryts ut till en separat mening. Dessutom föreslås det att ordalydelsen i bestämmelsen om tidsfrister ändras på finska så att statsrådets förordning ska utfärdas och Renbeteslagsföreningens förslag till intäktsgrunder för renskötseln ska läggas fram *senast* den dag som anges.

I 44 § 4 mom. i den gällande finskspråkiga lagen har tidsfristen för utfärdande av förordning samt tidsfristen för Renbeteslagsföreningen att för statsrådet lägga fram ett förslag till intäktsgrunder uttryckts med ordet *ennen (före)* på finska. Enligt den finskspråkiga lagen ska förordningen utfärdas och förslaget läggas fram före det angivna datumet varje år. På svenska har ordet *senast* använts. De finsk- och svenskspråkiga lagarna skiljer sig här från varandra och därför ska ordalydelsen i den ena lagen ändras för att innehållet i lagen ska vara detsamma på båda språken. Ordet *före* som används i den finskspråkiga lagen är besvärligt vid uttryckandet av tidsfristen, eftersom tidsfristen för utfärdande av förordningen *före den 10 december varje år* innebär att förordningen ska utfärdas *senast den 9 dagen*. Ordet *före* kan vara vilseledande, eftersom tidsfristerna ofta uppfattas så att även den angivna dagen omfattas av tidsfristen, men så är det inte om man använder ordet *före*. I propositionen föreslås det att den finskspråkiga lagens ordalydelse ändras så att den motsvarar den gällande svenskspråkiga lagens ordalydelse, så att statsrådets förordning ska utfärdas och Renbeteslagsföreningens förslag ska läggas fram *senast* de dagar som anges. Ändringen förlänger tidsfristen i den finskspråkiga lagen med en dag, eftersom den sista dagen av tidsfristen ingår i det datum som anges. Förslaget har i praktiken endast ringa betydelse för statsrådets och Renbeteslagsföreningens verksamhet som rör utfärdande av den aktuella statsrådsförordningen och framläggande av Renbeteslagsföreningens förslag till intäktsgrund.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Den föreslagna ändringen är huvudsakligen lagteknisk och bedöms i praktiken inte ha några andra betydande konsekvenser än att lagstiftningen blir tekniskt förbättrad och tydligare samt grundlagsenligheten säkerställs.

5 Remissvar

I remissvaren konstaterades det i enlighet med vad som bedömts i propositionen att det är fråga om en författningsteknisk ändring, som remissinstanserna inte hade något särskilt att yttra om. Skatteförvaltningen meddelade i sitt utlåtande att den understöder förslaget.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft senast den 9 december 2021 innan statsrådets förordning om fastställande av intäktsgrunderna för renskötseln för 2021 sätts i kraft. Enligt den gällande finskspråkiga lagen ska intäktsgrunderna för skatteåret 2021 fastställas genom förordning av statsrådet före den 10 december 2021. Lagen föreslås bli tillämpad genast när den träder i kraft.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 3 § 1 mom. i grundlagen utövas den lagstiftande makten av riksdagen, som dock med stöd av 80 § i grundlagen får delegera sin lagstiftningsbehörighet till någon annan aktör. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlag eller i någon annan lag. Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag ska dock utfärdas genom lag. Om det inte särskilt anges vem som ska utfärda en förordning, utfärdas den av statsrådet. Enligt 81 § i grundlagen ska bestämmelser om statsskatt utfärdas genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd.

Lagens område definierar och begränsar förordningens område, dvs. vilka frågor som kan regleras genom förordning. Utfärdandet av förordning förutsätter att behövliga grundläggande bestämmelser finns i lag och att det i lagen finns ett korrekt bemyndigande. När det gäller frågor som hör till området för lag kan det genom förordningen endast utfärdas närmare bestämmelser. Genom förordning kan det utfärdas bestämmelser också om andra frågor, om det i grundlagen eller i någon annan lag finns ett bemyndigande att utfärda förordning. Ett bemyndigande ska uppfylla kraven i 80 § i grundlagen. En förordning kan inte utfärdas med stöd av ett bemyndigande som getts innan grundlagen stiftades och som inte uppfyller kraven i den nuvarande grundlagen.

Bestämmelser om inkomst av renskötsel och om beräkning av inkomsten vid beskattningen finns i 44 § i inkomstskattelagen. I bestämmelsen i fråga på lagnivå föreskrivs det om grunden för skattskyldigheten samt om beräkningen av den beskattningsbara inkomsten, dvs. grunderna för skattens storlek. Beloppet av den beskattningsbara inkomsten är i enlighet med 2 mom. beroende av de årliga intäktsgrunderna, dvs. renbeteslagets genomsnittliga intäkter av verksamheten i fråga om varje över ett år gammal ren som har räknats under skatteåret i fråga, med beaktande av de normala kostnaderna för renboskap. På grund av renskötselns karaktär och den årliga variationen i inkomsterna fastställs intäktsgrunderna för varje skatteår på basis av de uppskattade genomsnittliga intäkterna, och därför är det motiverat att fastställa intäktsgrunderna genom förordning av statsrådet i stället för genom årliga ändringar av lagen.

På de grunder som anges ovan bedöms det att den ändring som föreslås i 44 § 4 mom. i inkomstskattelagen och som preciserar det bemyndigande att utfärda förordning som finns på lagnivå och som ligger till grund för statsrådets förordning om fastställande av intäktsgrunderna för renskötseln är godtagbar och motiverad ur grundlagsperspektiv. Den föreslagna nya formuleringen i bestämmelsen är tillräckligt exakt och noggrant avgränsad och överensstämmer således

med de krav som ställs i grundlagen på bemyndigande att utfärda förordning. Ändringen förbättrar bestämmelsens grundlagsenlighet.

Det föreslås att lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 44 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 44 § 4 mom., sådant det lyder i lag 504/2010,
som följer:

44 §

Inkomst av renskötsel och dess beräkning

De intäktsgrunder som avses i 2 mom. fastställs genom förordning av statsrådet senast den 10 december varje år. Innan intäktsgrunderna fastställs ska statsrådet höra Skatteförvaltningen. Renbeteslagsföreningen ska senast den 31 oktober varje år för statsrådet lägga fram ett förslag till intäktsgrunder för renskötseln.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 november 2021

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

Lag

om ändring av 44 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 44 § 4 mom., sådant det lyder i lag 504/2010,
som följer:

Gällande lydelse

44 §

Inkomst av renskötsel och dess beräkning

Efter att ha hört Skatteförvaltningen fastställer statsrådet varje år senast den 10 december de intäktsgrunder som avses i 2 mom. Renbeteslagsföreningen ska senast den 31 oktober för statsrådet lägga fram ett förslag till intäktsgrunder för renskötseln.

Föreslagen lydelse

44 §

Inkomst av renskötsel och dess beräkning

De intäktsgrunder som avses i 2 mom. fastställs genom förordning av statsrådet senast den 10 december varje år. Innan intäktsgrunderna fastställs ska statsrådet höra Skatteförvaltningen. Renbeteslagsföreningen ska senast den 31 oktober varje år för statsrådet lägga fram ett förslag till intäktsgrunder för renskötseln.

Denna lag träder i kraft den 20 .
